

Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича

Освітньо-професійна програма
«Менеджмент туристичної індустрії»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 073 Менеджмент
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
Чернівецького національного університету

імені Юрія Федьковича

Голова вченої ради

/R.I. Петришин/

(протокол № 6 від 30.06.2020 р.)

Освітня програма вводиться в дію з «1» вересня 2020 р.

Ректор І. Петришин /R.I. Петришин/

(наказ № 181 від «01» липня 2020 р.)

Чернівці, 2020

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

«РОЗРОБЛЕНО»

Робочою групою
кафедри економічної географії та
екологічного менеджменту
ЧНУ ім. Юрія Федьковича
Керівник робочої групи
К.П.Наконечний К.П.Наконечний
«19» травня 2020 р.

«УХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри економічної географії
та екологічного менеджменту
ЧНУ ім. Юрія Федьковича

Протокол № 12

від « 19» травня 2020 р.

Зав. кафедрою В.Я.Вацеба В.Я.Вацеба

«СХВАЛЕНО»

Вченого радою факультету /інституту
географічного
Протокол № 10
від « 25 » травня 2020р.

Голова Вченої ради факультету /інституту

В.П.Руденко

«ПОГОДЖЕНО»

Начальник навчального відділу
ЧНУ ім. Юрія Федьковича
Я.Д. Гарабажів Я.Д. Гарабажів
« 22 » червня 2020р.

«РЕКОМЕНДОВАНО»

Навчально-методичною комісією Вченої ради
ЧНУ ім. Юрія Федьковича
Протокол № 9 від « 24 » 06.2020 р.
Голова комісії університету О. В. Добржанський

ПЕРЕДМОВА

Освітня програма розроблена на основі Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 073 «Менеджмент» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України № 1165 від 29.10.2018 р., робочою групою у складі:

Прізвище, ім'я, по-батькові керівника та членів проектної групи	Найменування посади, місце роботи	Найменування закладу, який закінчив викладач, рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту	Науковий ступінь, шифр і найменування наукової спеціальності, тема дисертації, вчене звання за якою кафедрою, (спеціальністю) присвоєно	Стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи	Інформація про наукову діяльність (пункти відповідності Ліцензійним вимогам) (Основні публікації за напрямом, науково-дослідній роботі, участь у конференціях і семінарах, робота з докторантами та аспірантами, керівництво науковою роботою студентів)	Відомості про підвищення кваліфікації викладача (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі)
---	-----------------------------------	---	---	--	---	--

Керівник проектної групи

Наконечний Костянтин Петрович	Доцент кафедри економічної географії та екологічного менеджменту	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (AN №004402 від 30.06.01) Magistr з менеджменту	Кандидат географічних наук (ДК № 051663 від 28.04.2009), 11.00.11 – конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів Тема дисертації: «Медико-екологічна оцінка поселенських геосистем Чернівецької області» доцент кафедри економічної географії та екологічного менеджменту, (12ДЦ №034853 від 28.03.2013 р)	18	<p>1. Наконечний К.П. Організація наукових досліджень у менеджменті туризму. Менеджмент туристичної індустрії: підручник у 3-ох частинах/ В. П. Руденко, В.Я.Ващеба, В.Н.Підгірна та ін. Чернівці, 2019. С.48-53.</p> <p>2. Gutsulyak V. Evaluareaecologico-demografica a zonei de frontier ucraineano-romane (pe exemplul regiunii Cernautisijudetului Suceava) /V. Gutsulyak, V. Hrytsku, K. Nakonechnyi, A. Nevenchenko, D. Dumitras // Simpozionul international Calitateamediuului si utilizare terenurilor. Editia a XI-a (2-4 iunie, Universitatea Stefan cel Mare, Romania, Suceava, 2017. – P. 6.)</p> <p>3. Veronica Hrytsku Substantiation of tourism studies in public education in Ukraine / V. Hrytsku, K. Nakonechnyi// 14-th edition International Conference. Present Environment and Sustainable Development International Symposium . Book of abstracts. Iasi, 7-9 June, 2019. – S.71</p> <p>4. Підручник для тренінгу НГО. Транскордонний консорціум з менеджменту та реагування задля охорони поверхневих вод в прикордонному регіоні Румунія-Україна-ТКМР- Програма Сусідства Румунія-Україна 2004 – 2006, Підре КБК 2005 / К.П. Муха, Б.П. Скіп // Огляд стану поверхневих вод Чернівецької області та водний кодекс України.</p> <p>5. Наконечний К.П. Перспективи та особливості впровадження системи екологічного менеджменту в житлово-будівельних підприємствах м. Чернівці // Науковий вісник Волинського національного університету: Серія географічних наук. Вип. 18 (243). – Луцьк, 2012. – С. 86-90</p> <p>6. Менеджмент природоохоронної діяльності: У 3-х част.: підручник / В.П. Руденко, М.Т. Гостюк, І.В. Кібич та ін. – Чернівці: Чернівецький національний університет, 2014. – 440 с. ISBN 978-966-423-309-2. Гриф надано Міністерством освіти і науки України (лист № 1/11-7192 від 14.05.2014 р.)</p> <p>Консультант громадської організації «Вода Чернівці»</p> <p>Бере участь у міжнародних та всеукраїнських наукових і науково-</p>	В жовтні 2019 року пройшов стажування у КНТЕІ ЧТІ, кафедра менеджменту та туризму.
--------------------------------------	--	---	---	----	--	--

					практичних конференціях. Керує науковою роботою студентів та магістрантів.	
--	--	--	--	--	---	--

Члени проектної групи

Руденко Валерій Петрович	Декан географічного факультету, д.геогр.н., проф. Заслужений працівник освіти України	Чернівецький державний університет, (Г-П №033849) 22.06.1978, Географ. Викладач географії	Д.геогр.н. (ДН №000029 від 02.10.1992р) 11.00.02 - Економічна та соціальна географія Тема: «Природно- ресурсний потенціал і методи його економіко- географічного дослідження (на прикладі України)» Професор кафедри економічної географії, (ПР №001298, від 21.12.1993 р)	41 рік	<p>Автор понад 300 наукових праць.</p> <p>1. Buchko, Zhanna. Bukovina: унікальність у різномаїтті. Bukovinські Карпати. Bucovina: unicitate in diversitate. Carpatii Bucovinei. Bukovina: unicity through diversity. Bukovinas Carpathions / Zhanna Buchko, Vasile Efros, Liviu Popescu, Valeriy Rudenko // – Suceava: Editura Universitatii "Stefan cel Mare", 2015. - 10 vol. – ISBN 978-973-666-476-2 Vol. 5. – 105 p. (The Joint Operational Programme Romania – Ukraine-Republic of Moldova. MIS ETC 829. HERITAGE. – : www.heritage-ua-ro.org/journal.php.</p> <p>2. Zhanna Buchko, Stepan Rudenko, Valeriy Rudenko, Hanna Yeremiia. Ethnic tourizm potential of Bukovyna for the purposes of cross-border tourism. Часопис соціально-економічної географії. Харків, 2016. Вип. 20(1). С. 75-79.</p> <p>3. Rudenko V. Bucovina etnoturistica: oportunitati si tendinte/ V.Rudenko, Zh. Buchko //Tourist Bukovina [Електронне видання]. – Чернівці: Чернівецький національний університет, 2016. - № 1. P.102-106 (This project is funded by the European Union: (HERITAGE) MIS-ETC Code 829 - Режим доступу: www.heritage-ua-ro.org/journal.php</p> <p>4. Rudenko V. Bucovina etnoturistica: oportunitati si tendinte/ V.Rudenko, Zh. Buchko //Tourist Bukovina [Електронне видання]. – Чернівці: Чернівецький національний університет, 2016. - № 1. P.102-106 (This project is funded by the European Union: (HERITAGE) MIS-ETC Code 829 - Режим доступу: www.heritage-ua-ro.org/journal.php</p> <p>5. Valeriy Rudenko, Vasyl Dzhaman, Zhanna Buchko, Yaroslav Dzhaman, Petro Mruchkovstyy. Theoretical-Methodological Basis for Studying the Preconditions of Ethnic Tourism in Multi-ethnic Urban Settlements. The Case of Chernivtsi City, Ukraine // Journal of Settlement and Spatial Planning. - Vol. 7, No. 2/2016, Cluj-Napoca, 2016. – P. 157-165.</p> <p>6. Rudenko V.P., Dzhaman V.O., Buchko Zh.I., Dzhaman Ya.V., Mruchkovskyy P.V. Theoretical-Methodological Basis for Studying the Preconditions of Ethnic Tourism in Multi-Ethnic Urban Settlements. The Case of Chernivtsi City, Ukraine // Journal of Settlements and Spatial Planning. – 2016. – Vol.7, N2. – P.157-165. Journal homepage: http://jssp.reviste.ubbcluj.ro http://geografie.ubbcluj.ro/ccau/jssp/archiva_2_2016/06JSSP022016.pdf</p> <p>7. Rudenko V. Topical issues of sustainable use of natural resources of the Western Ukrainian borderland /V. Rudenko, Y. Ivakh, O. Veklyn // Journal of geography, politics and society. – 2017. – Vol.7, Issue 2. – P. 24-31.</p>	<p>Кафедра менеджменту і туризму Чернівецького торговельно- економічного інституту КНТЕУ, довідка 724/01-04 від 23.10.2018 р. Тема: Узагальнення набутого досвіду та підготовка підручника "Менеджмент туристичної діяльності"</p>
---	---	---	--	--------	---	--

					<p>Journal homepage: http://www.ejournals.eu http://www.ejournals.eu/pliki/art/9762/</p> <p>8. Руденко В., Лебедєва А. Аналіз природної та культурної спадщини Чернівецької області для розвитку культурно-пізнавального туризму. Науковий вісник Чернівецького національного університету. Серія: Географія. Чернівці, 2018. Вип. 803. С. 14-19.</p> <p>Голова спеціалізованої вченової ради (К 76.051.04) географічного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.</p> <p>Відповідно до постанови «Кабінету Міністрів Про ліцензування діяльності з надання освітніх послуг» неодноразово призначався головою та членом експертної комісії по ліцензуванню та акредитації.</p> <p>Є членом редколегій наукових журналів та збірників:</p> <ol style="list-style-type: none"> Науковий вісник Чернівецький національний університет. Серія «Географія» Geographia Cassoviensis (Словаччина)(Scopus) Часопис соціально-економічної географії (Харків) Вісник Київського університету імені Тараса Шевченка: Географія <p>Бере участь у міжнародних та всеукраїнських наукових і науково-практических конференціях.</p> <p>Керівник наукової школи. Керує роботою магістрантів, аспірантів.</p>	
Підгірна Валентина Никифорівна	Доцент кафедри економічної географії та екологічного менеджменту	Буковинський державний фінансово-економічний інститут. 2004р. Спеціальність – «Фінанси», кваліфікація - економіст. Диплом РН №23972744.	Кандидат економічних наук (ДК № 007729, від 26.09.2012), 08.00.02 – світове господарство і міжнародні економічні відносини. Тема дисертації: «Формування торговельно-економічних відносин України та	16	<ol style="list-style-type: none"> Pidgirna V. N. Filipchuk N.V. (2020). Development of the tourist services market in Ukraine under conditions of transformation changer. <i>GeoJournal of Tourism and Geosites</i>. Year XIII, vol. 30, no. 2 supplement. 2020. P.794-800. doi: 10.30892/gtg.302spl03-507. Підгірна В.Н., Косташук В.І. Характеристика географічних особливостей розвитку ринку туристичних послуг України. <i>Інфраструктура ринку</i>. Одеса. 42. 2020. С.108-113.. Підгірна В.Н., Данілова О.М., Ємчук Т.В. Використання інструментів соціальних медіа в готельному господарстві (на прикладі готелів міста Чернівці). <i>Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського</i>. Серія: Економіка і управління. Том 31 (70). 3. 2020. С. 143-149. Підгірна В.Н., Данілова О.М. Характеристика системи менеджменту туристичної індустрії на сучасному етапі. <i>Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського</i>. Серія: Економіка і управління. 31(70). 1. 2020. С. 65-71. (Фахове видання). Підгірна В.Н., Чубрей О.С. Реформування української економіки в умовах кризи. <i>Інфраструктура ринку</i>. Одеса. 30. 2019. С.62-67. 	<p>Університет «Штефана чел Маре» (м. Сучава), кафедра менеджменту, адміністративних відносин та туризму,</p> <p>Тема: «Вдосконалення навичок використання інтерактивних методів у навчальній діяльності та поглиблення</p>

			Румунії в умовах членства в СОТ».		<p>6. Підгірна В.Н., Анкуца П. Еволюція теоретичних концепцій економічної регіоналістики. <i>Науковий вісник Чернівецького університету: збірник наукових праць</i>. Серія: Географія. Чернівці: ЧНУ, 2017. Вип. 793. С. 26-31.. http://www.seap.usv.ro/annals/ojs/index.php/annals/article/viewFile/975/855</p> <p>7. Підгірна В.Н., Руденко В.П., Вацеба В.Я. та ін. Менеджмент туристичної індустрії : підручник у 3-х частинах. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т імені Юрія Федьковича, 2019. 504 с.</p> <p>8. Підгірна В.Н. Менеджмент: тренінгів курс. Навчальний практикум. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т імені Юрія Федьковича, 2019. 160 с.</p> <p>Керівник громадської організації «Інтерактивна сфера»</p> <p>Наукове консультування з питань європейської інтеграції у Чернівецькому Центрі підвищення кваліфікації державних службовців.</p> <p>Бере участь у міжнародних та всеукраїнських наукових і науково-практических конференціях.</p> <p>Керує науковою роботою студентів та магістрантів.</p>	зnanь щодо адміністрування елементів туристичної інфраструктури»
Данілова Ольга Миколаївна	Доцент кафедри економічної географії та екологічного менеджменту	Чернівецький державний університет імені Юрія Федьковича (КЖ №900372 від 02.08.1993) Географ. Викладач	Кандидат сільськогосподарських наук (ДК № 004224, від 08.09.1999), 06.03.03 – лісознавство і лісовництво. Тема дисертації: «Особливості формування яворових лісостанів в умовах Прикарпаття», доцент кафедри економічної географії та екологічного менеджменту, (ДЦ №008801	22	<p>1. Данілова О.М. Управління маркетинговою діяльністю підприємств туристичної сфери. Менеджмент туристичної індустрії: підручник у 3-х частинах/ В. П. Руденко, В. Я. Вацеба, В. Н. Підгірна та ін. Чернівці, 2019. С.122-185.</p> <p>2. Данілова О.М. Регулювання й управління розвитком туристичних ресурсів. Менеджмент туристичної індустрії: підручник у 3-х частинах/ В. П. Руденко, В. Я. Вацеба, В. Н. Підгірна та ін. Чернівці, 2019. С.374-394.</p> <p>3. Данілова О.М. Менеджмент лісорекреаційних ресурсів. Менеджмент туристичної індустрії: підручник у 3-х частинах/ В. П. Руденко, В. Я. Вацеба, В. Н. Підгірна та ін. Чернівці, 2019. С.273-299.</p> <p>4. Данілова О.М., Смчук Т.В. Заповідна справа та організація туристично-рекреаційної діяльності на територіях природно-заповідного фонду: навч.посібник. Чернівці: Чернівецький нац. ун.-т., 2019.328 с.</p> <p>5. Danilova O., Zablotovska N., Pashaniuk I. Eco-marketing trends of hotel industry development in Ukraine. The USV Annals of economics and public administration. 2017. Vol. 17, Issue 1(25) . P. 72-78</p> <p>6. Данілова О., Заблотовська О. Формування екотуристичного кластеру в контексті збалансованого розвитку регіону (на прикладі Чернівецької області). Українська географія: сучасні виклики: Зб. наук. праць. 2016. Т. II. С. 78-80.</p> <p>7. Данілова О., Баранник О. Про етнографічні тенденції на ринку туристичних послуг Чернівецької області з «Навколо світу». TouristBukovina [Електронне видання]. Чернівці, 2016. № 1. С.21-26</p>	<p>Університет «Штефана чел Маре» (м. Сучава), кафедра менеджменту, адміністративних відносин та туризму,</p> <p>Тема: Вивчення досвіду викладання дисциплін економічного та туристичного циклу.</p> <p>Сертифікат № 09, від 09.11. 2018.</p>

			<p>від 23.10.2003 р)</p>	<p>Режим доступу: www.heritage-ua-ro.org/journal.php (дата звернення 12.07.2016 р.).</p> <p>8. Підгірна В.Н., Данілова О.М., Характеристика системи менеджменту туристичної індустрії на сучасному етапі. Науковий журнал Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Економіка і управління"31 (70). N 1, 2020. С. 65-71. (DOI: https://doi.org/10.32838/2523-4803/70-1-11)</p> <p>Секретар вченої ради географічного факультету,</p> <p>Науковий консультант НПП «Вижницький» з питань ведення лісового господарства та організації рекреаційної діяльності (довідка № 116 від 24.02.2020 р)</p> <p>Член-кореспондент Лісівничої академії наук України (від 10.12.2019р)</p> <p>Секретар Чернівецького відділу Українського географічного товариства</p> <p>Бере участь у міжнародних та всеукраїнських наукових і науково-практичних конференціях.</p> <p>Керує науковою роботою студентів та магістрантів.</p>	
--	--	--	--------------------------	---	--

1. Профіль освітньої програми "Менеджмент туристичної індустрії" зі спеціальності 073 "Менеджмент"

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича Географічний факультет Кафедра економічної географії та екологічного менеджменту
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти – Бакалавр Спеціальність – Менеджмент Освітня програма «Менеджмент туристичної індустрії»
Офіційна назва освітньої програми	“Менеджмент туристичної індустрії”
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 4 роки
Наявність акредитації	Акредитаційна комісія України Міністерства освіти і науки України, термін акредитації – 2023 рік
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень вищої освіти / бакалавр, FQ-ЕНЕА – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти 11-річної школи / Наявність освітньо-кваліфікаційного рівня “молодший спеціаліст”
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	Запроваджується вперше з 2016 року
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://drive.google.com/file/d/1Ez6sR4xe9o4iwmfAiJrwBqXPgDu3UTsW/view
2 – Мета освітньої програми	
підготовка кваліфікованих фахівців-менеджерів з перспективами професійної діяльності у сфері керівництва та адміністрування економічних процесів на підприємствах та в організаціях різних форм власності виробничої та невиробничої сфер діяльності, в т. ч. у сфері туристичної індустрії	
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	<p>галузь знань 07 “Управління і адміністрування” спеціальність 073 “Менеджмент” ОП “Менеджмент туристичної індустрії”</p> <ul style="list-style-type: none"> – Об’єкт вивчення: управління організаціями та їх підрозділами. – Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних вирішувати практичні проблеми та складні спеціалізовані задачі, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, у сфері управління організаціями та їх підрозділами. – Теоретичний зміст предметної області: парадигми, закони, закономірності, принципи, історичні передумови розвитку менеджменту; концепції системного, ситуаційного, адаптивного, антисипативного, інноваційного, антикризового, проектного менеджменту тощо; функції, методи, технології та управлінські рішення у менеджменті. – Методи, методики та технології: загальнонаукові та специфічні методи дослідження (розрахунково-аналітичні, економіко-статистичні, економіко-математичні, експертного оцінювання, фактологічні, соціологічні, документальні, балансові тощо); методи реалізації функцій менеджменту (методи маркетингових досліджень; методи економічної діагностики; методи прогнозування і планування; методи проектування організаційних структур управління; методи мотивування; методи контролювання; методи оцінювання соціальної, організаційної та економічної ефективності в менеджменті тощо); методи менеджменту (адміністративні, економічні, соціально-психологічні,

	<p>технологічні); технології обґрунтування управлінських рішень (економічний аналіз, імітаційне моделювання, дерево рішень тощо).</p> <p>– Інструментарій та обладнання: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні системи та програмні продукти, що застосовуються в менеджменті.</p>
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна Програма передбачає оволодіння знаннями щодо формування основних компетентностей у галузі управління та адміністрування сучасних організаційних структур у різних галузях та сферах економіки загалом та у сфері туристичної індустрії зокрема, вміння обирати оптимальні стратегічні пріоритети спрямовані на їх розвиток та діяти в інтересах суспільства і держави.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна освіта за спеціальністю Акцент робиться на високопрофесійній теоретичній та практичній підготовці для виконання професійних завдань необхідних для працевлаштування на адміністративно-управлінських посадах у різних галузях та сферах економіки загалом та у сфері туристичної індустрії зокрема; на можливості продовження освіти (магістерські професійні та наукові програми). Ключові слова: менеджмент, організація, функції управління, туристична індустрія, адміністративні процедури
Особливості програми	Поєднання управлінських компетентностей зі знаннями, що дають можливість їхнього успішного застосування в організаціях різних галузей і сфер економіки загалом та сфері туристичної індустрії, зокрема.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Орієнтовними сферами професійної діяльності є здійснення практичного управління процесами на виробничих та комерційних підприємствах, фінансових організаціях та у сфері послуг; адміністрування та керування в державних установах; організування в некомерційних організаціях. Отримані компетенції дозволяють випускникам займати посади фахівців та керівників адміністративного та економічного профілю в органах державного управління, на підприємствах різних форм власності (в.т.ч у сфері туристичної індустрії), а також у громадських організаціях тощо.
Подальше навчання	Можливість продовження навчання за програмами підготовки магістрів в галузях знань 05 “Економіка”, 07 “Управління і адміністрування”, 28 “Публічне управління і адміністрування”, а також набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентсько-центрічне навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, тощо. Лекції, семінарсько-практичні заняття, самостійна робота на основі підручників та конспектів, консультації із викладачами, проходження навчальної та виробничої практик, підготовка індивідуальних проектних завдань, проведення відповідних досліджень і захист бакалаврської роботи.
Оцінювання	Письмові та усні іспити, звіти про проходження практики, усні презентації, поточний контроль, захист бакалаврської роботи.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

Загальні компетентності (ЗК)	<p>1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.</p> <p>4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>7. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>13. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>14. Здатність працювати у міжнародному контексті.</p> <p>15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p style="text-align: center;">Компетенції передбачені ОП</p> <p>16. Прагнення до збереження та раціональності у використанні природних, історичних туристичних ресурсів та охорони навколишнього природного середовища;</p> <p>17. Здатність обґрунтовувати напрями ефективної реалізації макроекономічної політики стимулювання економічного зростання економіки регіонів;</p> <p>18. Здатність до використання основних положень і методів соціальних, гуманітарних та економічних наук при розв'язанні соціальних і професійних завдань на принципах сталого розвитку.</p>
Спеціальні компетентності (СК)	<p>1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.</p> <p>2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.</p> <p>3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.</p> <p>4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.</p> <p>5. Здатність управлюти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.</p> <p>6. Здатність діяти соціально, відповідально і свідомо.</p> <p>7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.</p> <p>8. Здатність планувати діяльність організації та управляти часом.</p> <p>9. Здатність працювати в команді та налагоджувати між особистісну взаємодією при вирішенні професійних завдань.</p> <p>10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.</p> <p>11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.</p> <p>12. Здатність аналізувати та структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.</p> <p>13. Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.</p> <p>14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності.</p> <p>15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.</p> <p style="text-align: center;">Компетенції передбачені ОП</p>

16. Здатність здійснювати ефективне управління ресурсами базою галузей туристичної індустрії;
17. Здатність використовувати теоретичні знання і практичні навички системного аналізу для моделювання та прогнозування розвитку туризму на різних адміністративно-територіальних рівнях;
18. Здатність формування комплексного уявлення про найважливіші принципи діяльності туристичних підприємств, оволодіння технологіями організації туристичної подорожі.
19. Здатність організовувати та планувати бізнес-діяльність підприємств сфери туристичної індустрії, забезпечувати мотивацію та контроль цієї діяльності, виходячи з аналізу факторів зовнішнього та внутрішнього бізнес-середовища.
20. Здатність управляти підприємствами (організаціями) туристичної індустрії (та їх підрозділами) через реалізацію функцій менеджменту.
21. Здатність використовувати інформаційні (геоінформаційні) технології для вирішення дослідницьких завдань у туристичній сфері;
22. Здатність до прийняття ефективних маркетингових рішень в процесі управління підприємствами туристичної індустрії в умовах конкурентного середовища.
23. Здатність до організації бухгалтерського обліку та аудиту на підприємствах сфери туристичної індустрії.
24. Здатність до організаційно-управлінської діяльності у сфері туристичного бізнесу.
25. Здатність, керуватись правовими нормами здійснення туристичної діяльності з врахуванням міжнародного досвіду.

7 – Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

Програмні результати навчання (ПРН)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. 2. Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя. 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства. 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень. 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації. 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень. 7. Виявляти навички організаційного проектування. 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації. 9. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи. 10. Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації. 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації. 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації. 13. Спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами. 14. Ідентифікувати причини стресу, адаптувати себе та членів команди до стресової ситуації, знаходити засоби до її нейтралізації. 15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності. 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним. 17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом
--	---

лідера.

Програмні результати навчання передбачені ОП.

Загальні

18. Знати основні закони, закономірності та принципи раціонального туристичного природокористування; вміти визначати наслідки рекреаційного природокористування на стан навколошнього природного середовища.

19. Знати основні закони, закономірності та принципи територіальної організації виробництва у розрізі окремих регіонів України, ефективності галузей економіки та вміти використовувати переваги регіону і підбирати конкретні засоби та інструменти для належного управління продуктивними силами

20. Знати базові поняття екології та соціального здоров'я, сучасні стратегії екологічно збалансованого розвитку суспільства, забезпечення здоров'я людини; вміти використовувати у своїй роботі об'єктивні оцінки медико-соціальних та соціально-екологічних наслідків прийнятих рішень.

Спеціальні

21. Знати сучасні підходи до оцінки рекреаційного та туристичного потенціалу території в Україні та світі та вміти розробляти і обґрунтувати механізми їх застосування для організації туристичної діяльності з врахуванням вимог збалансованого розвитку.

22. Знати теоретичні та методичні основи системного аналізу для моделювання і прогнозування розвитку туризму на різних адміністративно-територіальних рівнях

23. Знати і розуміти тенденції розвитку туристичної галузі на сучасному етапі; планування діяльності і стратегії розвитку туристичного підприємства, технологію організації туристичної подорожі, вміння аналізувати ринок туристичних послуг використовуючи сучасні методики, визначати конкурентні позиції країни або видового ринку туристичних послуг, організовувати туристичну подорож.

24. Знати особливості організації, планування, мотивації та контролю у сфері туристичної індустрії; уміти організовувати процес виконання управлінських завдань відповідно до принципів менеджменту, виходячи з аналізу факторів зовнішнього та внутрішнього середовища туристичного підприємства.

25. Описувати зміст функціональних сфер діяльності підприємств (організацій) туристичної індустрії.

26. Знати теоретичні основи і прикладні засоби впровадження інформаційних (геоінформаційних) систем та технологій у сфері туризму, володіти навичками роботи з інформаційними (геоінформаційними) системами і застосування геоінформаційних технологій у туристичній сфері;

27. Знати особливості організації та здійснення маркетингових досліджень туристичних ринків і формування маркетингового комплексу підприємств туристичної сфери; вміти сегментувати ринки та відбирати цільові сегменти, розробляти комплекс маркетингових заходів для підприємств туристичної індустрії

28. Знати особливості бухгалтерського обліку і аудиту на підприємствах сфері туріндустрії, методики бухгалтерського обліку і аудиту, основ документального відображення та аудиту господарських операцій і процесів; вміння заповнювати бухгалтерську документацію за об'єктами обліку, використовувати прогресивні форми і методи аудиту

29. Знати особливості організаційно-управлінської діяльності підприємств сфери туристичного бізнесу: знати особливості управління підприємств готельно-ресторанних послуг, організацію надання готельних та ресторанних послуг, як складових туристичного продукту, уміти організовувати споживання готельних та ресторанних послуг у відповідності до діючих міжнародних та національних стандартів якості;

знати організаційні аспекти екскурсійної діяльності та уміти відбирати і оцінювати екскурсійні об'єкти, прокладати маршрут, укладати текст і методичну розробку екскурсії; проводити екскурсію із використанням методичних прийомів показу та розповіді, сприяти формуванню управлінських

	<p>навиків під час організації тематичних екскурсійних досліджень у музеї; знати базові тенденції розвитку подієвого туризму на теренах України, вміти класифікувати івент-заходи в залежності від популяризації, обґрунтувати значення сільського туризму як перспективи для розвитку туристичної індустрії з врахуванням вивченого зарубіжного досвіду.</p> <p>30. Знати правові основи, стандарти та сертифікати, що регламентують діяльність суб'єктів туристичної індустрії, вміти застосовувати концепцію формування організаційно-економічного механізму розвитку туристичного комплексу України з врахуванням міжнародного досвіду.</p>
--	---

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	До реалізації програми залучаються науково-педагогічні працівники Чернівецького національного університету імені Юрія Федъковича, насамперед штатні, з науковими ступенями та/або вченими званнями зі спеціальністю, що відповідає навчальній дисципліні. З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять стажування, у т.ч. закордонні.
Матеріально-технічне забезпечення	<ol style="list-style-type: none"> 1. Приміщення для проведення навчальних занять та контрольних заходів 2. Мультимедійне обладнання для одночасного використання в навчальних аудиторіях. 3. Бібліотека, в т. ч. читальний зал. 4. Пункт харчування, актовий зал, спортивний зал. 5. Гуртожиток. 6. Точки бездротового доступу до мережі Інтернет. 6. Комп'ютерні робочі місця, лабораторії, полігони, обладнання, устаткування, необхідне для виконання навчальних планів.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<ol style="list-style-type: none"> 1. Офіційний сайт Чернівецького національного університету імені Юрія Федъковича, сайт географічного факультету та кафедри економічної географії та екологічного менеджменту. 2 Сайт дистанційного навчання: http://moodle.chnu.edu.ua. 3. Точки бездротового доступу та необмежений доступ до мережі Інтернет. 4. Наукова бібліотека, читальні зали. 5. Навчальні і робочі плани. 6. Графіки навчального процесу 7. Навчально-методичні комплекси дисциплін. 8. Навчальні та робочі програми (силабуси) дисциплін. 9. Дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін. 10. Програми практик.

9 – Академічна мобільність

Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх угод між Чернівецьким національним університетом імені Юрія Федъковича та університетами України .
Міжнародна кредитна мобільність	У рамках програми ЄС Еразмус+ на основі двосторонніх угод між Чернівецьким національним університетом імені Юрія Федъковича та навчальними закладами країн-партнерів
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Не передбачається

**2. Перелік компонент
освітньо-професійної програми
та їх логічна послідовність**

Код н/д	КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
OK 1	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3,0	іспит
OK 2	Актуальні питання історії та культури України	4,0	іспит
OK 3	Економічна теорія	5,0	іспит
OK 4	Вища математика	4,0	іспит
OK 5	Інформатика	4,0	іспит
OK 6	Іноземна мова	6,0	залік, іспит
OK 7	Макроекономіка	4,0	іспит
OK 8	Теорія ймовірності та математична статистика	3,0	залік
OK 9	Історія економіки та економічної думки	3,0	залік
OK 10	Статистика	4,0	іспит
OK 11	Гроші і кредит	5,0	іспит
OK 12	Філософія	4,0	екзамен
OK 13	Економетрика	4,0	залік
OK 14	Мікроекономіка	4,0	іспит
OK 15	Менеджмент	4,0	іспит
OK 16	Економіка підприємства	5,0	іспит
OK 17	Теорія організації	4,0	іспит
OK 18	Фінанси підприємства	5,0	іспит
OK 19	Міжнародна економіка	5,0	іспит
OK 20	Маркетинг	5,0	іспит
OK 21	Оптимізаційні методи та моделі	4,0	іспит
OK 22	Регіональна економіка	4,0	іспит
OK 23	Облік і аудит в туристичній діяльності	5,0	іспит
OK 24	Зовнішньоекономічна діяльність підприємства	5,0	іспит
OK 25	Операційний менеджмент	4,0	іспит
OK 26	Державне та регіональне управління	4,0	іспит
OK 27	Економічний аналіз	5,0	іспит
OK 28	Логістика	5,0	іспит
OK 29	Управління персоналом	4,5	іспит
OK 30	Адміністративний менеджмент	4,5	іспит
OK 31	Професійна іноземна мова	3,0	залік
OK 32	Стратегічне управління	4,0	іспит
OK 33	Управління інноваціями	3,5	іспит
OK 34	Комунікаційний менеджмент	3,5	іспит
OK 35	Міждисциплінарна курсова робота	3,0	
OK 36	Навчальна практика	4,5	
OK 37	Навчальна практика	3,0	
OK 38	Виробнича практика	4,5	

ОК 39	Виробнича практика	6,0	
ОК 40	Дипломний проект (робота)	3,5	
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		168,5 / 70,2 %	
Вибіркові компоненти ОП			
BK 1	Фізичне виховання (за видами спорту)	3,0	Залік
BK 2	Вибірк.навч.дисципл.І: релігієзн.; фіз.вих.; гром.здор.та медиц.порятун.; демокр.: від теор.до практ.	3,0	Залік
BK 3	Вибіркова навчальна дисципліна ІІ/ проф.іноземна мова, міжфакультетські вибіркові дисципліни	3,0	Залік
BK 4	Географія ПРП України/ Географія туристичних ресурсів	6,0	Іспит
BK 5	Системний аналіз в туристичній діяльності/ Економічна і соціальна екологія	5,0	Залік
BK 6	Ресурсний менеджмент у туризмі/ Районне планування рекреаційно-туристичних зон	3,0	Залік
BK 7	Менеджмент готельно-ресторанних послуг/ Менеджмент сфери послуг	5,0	Залік
BK 8	ГІС-технології у менеджменті/Сучасні інформаційні технології в менеджменті	7,0	Залік
BK 9	РПС та інфраструктура ринку/ Туристичне країнознавство	3,0	Залік
BK 10	Організація туристичної діяльності/ Вступ до спеціальності	5,5	Залік
BK 11	Планування туристичної діяльності підприємств/ Основи бізнес планування в менеджменті	5,5	Іспит
BK 12	Основи екскурсознавства/Менеджмент музейної справи	6,0	Залік
BK 13	Менеджмент лісорекреаційної діяльності/ Управління санаторно-курортною справою	5,0	Залік
BK 14	Основи менеджменту сільського туризму/ Менеджмент подієвого туризму	5,0	Залік
BK 15	Маркетинговий менеджмент в туризмі/Рекламний менеджмент в туризмі	3,5	Залік
BK 16	Менеджмент індустрії міжнародного туризму/ Стандарти та сертифікація туристичних послуг	3,0	залік
Загальний обсяг вибіркових компонент:		71,5 / 29,8%	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ			
BK18	Військова підготовка	29,0	

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи.

Кваліфікаційна робота має передбачати розв'язання складного спеціалізованого завдання або практичної проблеми в сфері управління, що характеризується комплексністю і невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів економічної науки.

Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Процедура перевірки на плагіат визначається ЗВО.

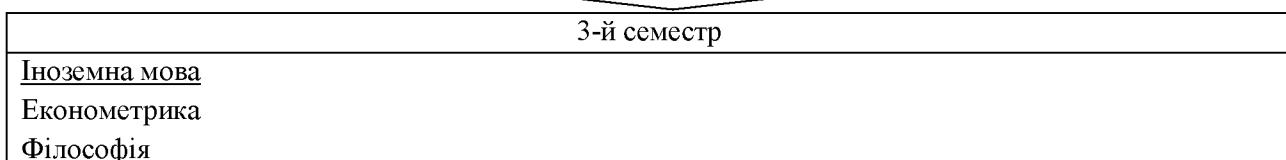
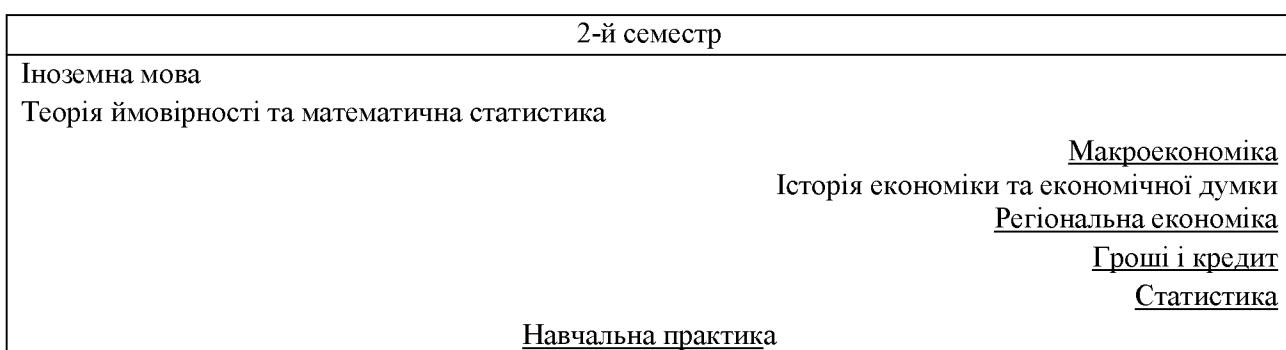
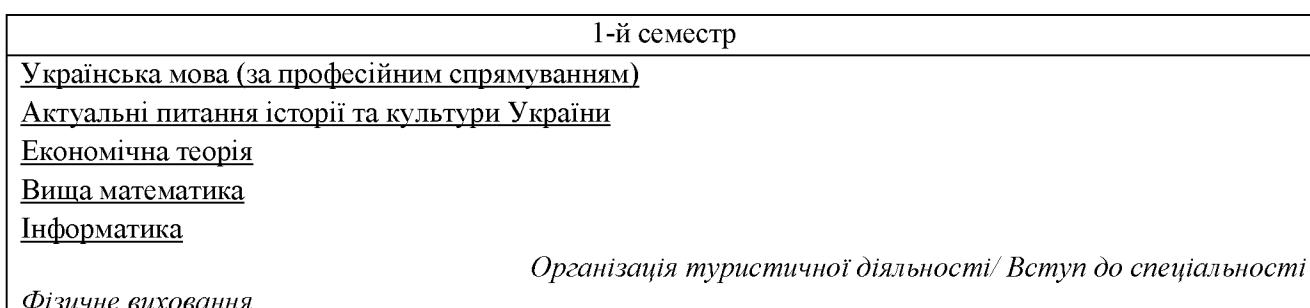
Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті закладу вищої освіти або його підрозділу, або у репозитарії закладу вищої освіти.

Атестація здійснюється атестаційною комісією, до складу якої можуть включатися представники роботодавців та їх об'єднань, відкрито і гласно у формі публічного захисту випускної кваліфікаційної роботи.

Атестація випускників освітньої програми спеціальності 073 "Менеджмент", здійснена у формі захисту кваліфікаційної бакалаврської роботи, завершується видачою документу встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Бакалавр. Менеджмент. Менеджмент туристичної індустрії.

4. Структурно-логічна схема ОП

(вирівнювання ліворуч – компоненти освітньої програми загальної підготовки, праворуч – фахової; звичайний шрифт – обов’язкові компоненти освітньої програми, курсив – вибіркові; підкреслено – компоненти освітньої програми, що передбачають підсумковий контроль у вигляді іспиту)

Мікроекономіка

Менеджмент

Теорія організації

Вибірк.навч.дисципл.1: релігієзн.; фіз.вих.; гром.здор.та медич.понятно.; демокр.: від теор.до практик.

Менеджмент готельно-ресторанних послуг/ Менеджмент сфери послуг

4-й семестр

Міжнародна економіка

Фінанси підприємств

Маркетинг

Оптимізаційні методи та моделі

Ресурсний менеджмент у туризмі/ Районне планування рекреаційно-туристичних зон Навчальна практика

5-й семестр

Операційний менеджмент

Вибіркова навчальна дисципліна II

Облік і аудит в туристичній діяльності

Зовнішньоекономічна діяльність підприємства

Економіка підприємства

Державне та регіональне управління

GIS-технології у менеджменті/Сучасні інформаційні технології в менеджменті

6-й семестр

Економічний аналіз

Управління персоналом

Логістика

Планування туристичної діяльності підприємств/ Основи бізнес планування в менеджменті

Основи менеджменту сільського туризму/ Менеджмент подісного туризму

Виробнича практика

Міждисциплінарна курсова робота I

7-й семестр

Адміністративний менеджмент

Географія ПРП України/ Географія туристичних ресурсів

Системний аналіз в туристичній діяльності/ Економічна і соціальна екологія

РПС та інфраструктура ринку/ Туристичне країнознавство

Менеджмент лісорекреаційної діяльності/ Управління санаторно-курортною справою

Маркетинговий менеджмент в туризмі/Рекламний менеджмент в туризмі

Менеджмент індустрії міжнародного туризму/ Стандарти та сертифікація туристичних послу

8-й семестр

Професійна іноземна мова

Стратегічне управління

Управління інноваціями

Комуникаційний менеджмент

Основи екскурсознавства/Менеджмент музеїної справи

Виробнича практика

Написання та захист випускного кваліфікаційного дипломного проекту (роботи)

5. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

6. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

